

Лидија Р. Јањић¹
ЈУ ОШ „Јован Дучић“ Бијељина

дои 10.7251/NS1702084J
удк 811.163.41'367
811.163.41'366.544
Оригинални научни рад

ТЕМПОРАЛНИ ГЕНИТИВ: ТЕМПОРАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЛОКАЦИОНОГ ТИПА У КЊИЖЕВНОУМЈЕТНИЧКОМ СТИЛУ У САВРЕМЕНОМ СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Апстракт: У раду се представљају синтаксичко-семантички модели темпоралног генитива са значењем темпоралне идентификације локационог типа у књижевноумјетничком стилу у савременом српском језику. Излажу се све синтаксичко-семантичке структуре овог значењског типа унутар разуђеног темпоралног категоријалног значења које може бити исказано номиналном формом у генитиву. Циљ истраживања је да се утврде принципи употребе темпоралног генитива са значењем темпоралне идентификације локационог типа у одабраној грађи. Сагледаће се структуре како са примарном именицом, тако и са секундарном.

Кључне ријечи: књижевноумјетнички стил, савремени српски језик, синтакса, темпорална идентификација локационог типа, генитив.

Увод

С обзиром на то да је наша пажња усмјерена на савремено стање, за формирање језичког корпуса изабрано је дјело савременог аутора Љиљане Лукић, роман „Јелена Златоносовић“ који је објављен 2013. године у Бијељини. За ексцерпираније грађе послужиле су укупно 203 странице (од 7. до 210. стране) на којима су забиљежена 63 примјера. У раду неће бити наведени сви примјери. Биће изостављени примјери који се понављају више пута са истим лексичким саставом и једнаким значењем, али ће у дескриптивном дијелу бити наведени подаци о броју појављивања таквих структура.

Корпус је класификован и анализиран по истом принципу који проф. Ивана Антонић примјењује у својим радовима на ову тему, прије свега у раду „Номинална релативна темпорална детерминација у Андрићевим приповеткама из периода 1925–1941” (Антонић, 2012, стр. 413–447) и у одјелјку „Синтакса и семантика падежа” (Антонић, 2005, стр. 119–300)

О појму темпоралне детерминације реченичне предикације

Темпорална детерминација реченичне предикације представља одређивање реченичне предикације с обзиром на базичну околност типа вријеме. Основни облик темпоралне детерминације јесте **темпорална идентификација** – издвајање одсјека на временској оси и смијештање реченичне предикације унутар

¹ lidijajanjic1@gmail.com

његових оквира (интериоризација) или ван његових оквира (екстериоризација). Пошто се, међутим, објективно вријеме испољава у трајању, протицању (и промјени), реченична предикација може бити одређена и с обзиром на квантитативну димензију времена, па се **темпорална квантификација** – одмјеравање реченичне предикације у времену, у најширем смислу, исто тако, може сматрати обликом темпоралне детерминације. Тим прије што темпорална идентификација, врло често, може бити комбинована с темпоралном квантификацијом (Антонић, 2004, стр. 66).

Ивана Антонић у свом раду „Темпорална идентификација номиналном формом у генитиву у стандардном српском језику“ објашњава да ситуација темпоралности, попут ситуације спацијалности, у структури српскога језика подразумијева присуство три елемента:

- предикација која се смијешта у вријеме или се одмјерава у времену – **објекат темпоралне идентификације (локализације) / квантификације**, нпр. *Видјећемо се идуће недјеље, Завршићемо посао до лета*,
- временски одсјек у који се смијешта или помоћу којег се одмјерава предикација – **темпорални идентификатор (локализатор) / квантификатор** – појам означен именицом у одговарајућем падежу, нпр. *Видјећемо се идуће недјеље, Завршићемо посао до лета*,
- **конкретизатор типа временске релације** која се успоставља између предикације (објекта темпоралне идентификације/квантификације) и издвојеног временског одсјека (темпоралног идентификатора / квантификатора).

Такође, у овом раду, проф. Ивана Антонић истиче да када се темпоралност означава падежним формама, релевантна је инхерентна лексичка семантика глагола и именице која репрезентује темпорални идентификатор / квантификатор. Именица је из класе оних које именују конвенционалну временску јединицу (сат, назив дана, недјеља, година, назив мјесеца), појам-празник (Нова година, Божић), појам-период-годишња доба (прољеће, лето, јесен, зима), доба дана (дан 'обданица', ноћ, јутро), или период у години или период у току дана везан за природну појаву или одређену човјекову активност (свитање, сумрак, радно/слободно вријеме, сезона), или је, пак, из класе девербативних именица. У посљедњем случају временска падежна структура представља номинализовану (кондензовану) темпоралну клаузу са одговарајућим везником.

Милка Ивић, у свом раду „Из проблематике падежних временских конструкција“, дијели све временске падежне конструкције на двије основне групе: локациону и оријентациону. Временска падежна конструкција има **локационо** временско значење ако тренутак вршења радње пада у одсјек времена обиљежен именицом у датој падежној конструкцији, нпр. *Родио се у мају*. **Оријентационо** временско значење има временска падежна конструкција ако тренутак вршења радње не пада у одсјек времена обиљежен именицом у датој падежној конструкцији, већ се помоћу тог обиљеженог временског одсјека, као

помоћу познате тачке у времену, само оријентишемо да бисмо одредили право мјесто у времену тренутка вршења радње, нпр. *Отпутоваће послје празника.*

Милка Ивић, у истом раду, представља подјелу локационе категорије на двије групе: статичку и динамичку. **Статичким** временским конструкцијама називају се сви они облици којима се указује на какав одсјек времена немајући притом првенствено у виду његово протицање, пролажење, нпр. *Вратиће књиге у четвртак.* **Динамичким** временским конструкцијама називају се они облици којима се, напротив, баш истиче вријеме у своме току, одмицању, нпр. *Медвјед спава преко зиме.* Између ове двије категорије нема чврстих граница. Динамичка конструкција искључује у своме значењу моменат статичности. Али значење статичке конструкције може често да се протумачи и у динамичком смислу, нпр. *Много ћемо радити идућег дана* = кад буде идући дан..., у току идућег дана.

Проф. Ивана Антонић, у својим радовима, умјесто термина статичке и динамичке временске конструкције употребљава термине **процесуалност (-)** – статичка представа времена, **процесуалност (+)** – динамичка представа времена и **процесуалност (-/+)** – временска локализација необиљежена у погледу представе о протоку времена.

Темпорална идентификација локационог типа с обиљежјем процесуалност (-)

Непосредна временска локализација без представе о протоку времена – статична концептуализација времена.

Актуализација (-) – без актуализације временског идентификатора (на нивоу синтаксичко-семантичког модела што не искључује могућност да се актуализатор, у виду одговарајуће замјенице, придјева или редног броја, појави као лексички условљен обавезни детерминатор уз поједине лексеме, што ће бити наглашено у дескриптивном запису модела).

Модел 1) V + УСРЕД N_{Gen} – генитив с приједлогом УСРЕД. Овај приједлог је поријеклом сложени приједлог, настао спајањем два приједлога: У + СРЕД, при том оба локационог типа. У семантичком потенцијалу овог приједлога интегрисана је темпорална идентификација двоструко локационог типа: прије свега шира која подразумијева смијештање реченичне предикације (објекта временске локализације) унутар граница темпоралног локализатора, а затим и ужа јер приједлог УСРЕД прецизира да се предикација смијешта у само средиште временског локализатора. Овај приједлог је у савременом језику прагматички обиљежен, јер је његов избор условљен потребом да говорник изрази став изненађења, па и запрепашћења према пропозиционом садржају. Врло често ово семантичко обиљежје бива додатно појачано присуством партикуле БАШ/УПРАВО или, у директној комуникацији, различитим конверзационим емфатичким изразима. То није случај у овој грађи. У овом корпусу забиљежен је само један примјер генитива с приједлогом УСРЕД:

Усред ноћи Јелену буде неки гласови (стр. 128).

Модел 2) $V + \text{КРАЈЕМ/СРЕДИНОМ } N_{Gen}$ – генитив с инструменталним фрагментизатором КРАЈЕМ/СРЕДИНОМ којим се упућује на крајњи или средишњи дио временског локализатора. Осим ових инструменталних фрагментизатора може се појавити и фрагментизатор *почетком*, али се не појављује у овом корпусу. У овом корпусу забиљежена су само два примјера генитива с инструменталним фрагментизатором КРАЈЕМ/СРЕДИНОМ:

Крајем XIII вијека овим крајевима завладаше Шубићи [...] (стр. 18).

Не, он је умро *средином прошлог мјесеца* (стр. 161).

Актуализација (+) – с обиљежјем актуализације временског идентификатора (што подразумева присуство актуализатора, у виду одговарајуће замјенице, придјева или редног броја, у структурном моделу, као граматички условљеног обавезног детерминатора).

Модел 1) $V_{ImPerf/Perf} + O_{Det} [\leftarrow Deic] N_{Gen} (+ O_{Det} [\leftarrow Cl_{Temp}] / [\leftarrow \text{Контекст}])$ – генитив с обавезним детерминатором у својству актуализатора временског идентификатора деиктичког типа у форми лексеме *један*, *неки*, показне замјенице *овај*, *тај*, придјева *исти*, *идући*, *прошли*, редног броја или њиховим удвајањем *тај исти*. Предикација је видски необиљежена, а присуство актуализатора налаже реализацију предикације само у референцијалном смислу. У овом корпусу забиљежено је двадесет пет оваквих примјера и то у функцији временског локализатора у генитиву појављују се временске јединице, именице којима се именују дијелови дана и именице којима се означавају годишња доба.

Не знам да ли сте чули да су забављачи са двора Павловића гостовали *ове године* у Дубровнику [...] (стр. 27).

Тог љета, у лову са Лаушем, Вукмир хитну стријелу [...] (стр. 28).

Те вечери Јелена није могла дуго да заспи (стр. 30).

Знала је да не би жалио да умре *оног тренутка* кад би се син родио (стр. 39).

Али Јелена није могла да спава *те ноћи* [...] (стр. 48).

[...] и надала се да ће је *једног дана* прочитати (стр. 57).

Овог јутра облачи се полако [...] (стр. 73).

Једне вечери тек што сам сјео у крчму, приђе ми неки младић [...] (стр. 110).

Кад сам му *лањске године* направио неколико стријела, био је толико задовољан да ми је одмах даровао дукат (стр. 188).

[...] а Радосалић је, с породицом, још *истог дана* уз пратњу стражара које му је

послао Вукмир, напустио Звоник (стр. 193).

Темпорална идентификација локационог типа с обиљежјем процесуалност (-/+)

Непосредна временска локализација необиљежена у погледу представе о протоку времена – статичка/динамичка концептуализација времена. У овом субпољу налазе се структуре у којима приједлошка јединица упућује на обиљежје

процесуалност (-), а лексичко-граматичке именице у падежу (у случају девербативне именице) или граматички број – множина (у случају временске јединице) могу упућивати на обиљежје процесуалност (+), па су у зависности од ширег реченичног или текстуалног контекста могуће обје интерпретације:

Актуализација (-) – без актуализације временског идентификатора (на нивоу синтаксичко-семантичког модела што не искључује могућност да се актуализатор, у виду одговарајуће замјенице, придјева или редног броја, појави као лексички условљен обавезни детерминатор уз поједине лексеме, што ће бити наглашено у дескриптивном запису модела).

Модел 1) V + ПРИЛИКОМ N_{DevGen} – генитив девербативне именице с инструменталним (поријеклом темпоралним) обликом ПРИЛИКОМ у функцији приједлога као кондензатора темпоралне клаузе с везником КАД и несвршеном или свршеном предикацијом или с везником ДОК и несвршеном предикацијом, уз напомену да поред назначеног темпоралног односа може, у зависности од типа темпоралног локализатора, имплицирати истовремено и значење ситуационе околности. Овај модел је одлика првенствено посебних функционалних стилова (правно-административног, публицистичког, научног), али се среће и у осталим доменима употребе стандардног језика. Требало би му дати предност у односу на семантички истовјетан модел генитива девербативне именице с приједлогом КОД, нарочито у оним доменима употребе који захтијевају стилску перфекцију. У овом корпусу забиљежено је пет примјера генитива девербативне именице с инструменталним обликом ПРИЛИКОМ:

[...] *приликом бјежаније*, због непријатељског напада, испао је уморној и поспаној мајци из наручја [...] (стр. 18).

Приликом шетње разговарало се о тадашњим догађајима (стр. 32). [ДОК се шетало, разговарало се о тадашњим догађајима.]

[...] *приликом учешћа* босанских витезова публика је викала [...] (стр. 35). [КАД су босански витезови учествовали, публика је викала.]

[...] да и не памти како је било *приликом путовања* (стр. 58). [... да и не памти како је било ДОК је путовао.]

Десило се да је *приликом Вукмировог одласка* у Сутјеску [...] Лауш био тешко болестан [...] (стр. 166). [Десило се да је Лауш био тешко болестан КАД је Вукмир отишао у Сутјеску.]

Темпорална идентификација локационог типа с обиљежјем процесуалност (+)

Непосредна временска локализација са представом о протоку времена – динамичка концептуализација времена:

Актуализација (-) – без актуализације временског идентификатора (на нивоу синтаксичко-семантичког модела што не искључује могућност да се актуализатор, у виду одговарајуће замјенице, придјева или редног броја, појави као лексички условљен обавезни детерминатор уз поједине лексеме, што ће бити наглашено у дескриптивном запису модела).

Модел 1) $V_{ImPerf/Perf} + ПРЕКО/ТОКОМ/У ТОКУ/ ЗА ВРИЈЕМЕ N_{Gen}$ – генитив с приједлогом ПРЕКО, инструменталним обликом ТОКОМ или локативним обликом У ТОКУ и акузативним обликом ЗА ВРИЈЕМЕ, најчешће уз имперфективну реченичну предикацију, али долази у обзир и перфективна прије свега ако имплицира трајање успостављеног стања.

- Приједлог ПРЕКО комбинује се с временским појмовима, по правилу појмовима-периодима, рјеђе дужим временским јединицама, а не долази у обзир када је временски идентификатор девербативна именица. У овом корпусу забиљежен је само један примјер именице *ноћ* у генитиву с приједлогом ПРЕКО:

Тај Прибислав ме напустио нагло, готово *преко ноћи* [...] (стр. 125).

- Инструментални облик ТОКОМ и локативни облик У ТОКУ комбинује се и са временским појмовима, али и са девербативним именицама. У овом корпусу је забиљежен само један примјер инструменталног облика ТОКОМ са девербативном именицом *шетња* и један примјер именице која означава временски појам:

Сандаљ је *током шетње* започео препирку са кнезом Павлом [...] (стр. 32).

Пошто је ту изразито пријатна клима *током читаве године* [...] (стр. 117).

- Акузативни облик ЗА ВРИЈЕМЕ комбинује се с временским појмовима, и то појмовима-периодима и неким појмовима-празницима и девербативним именицама, али не и са временским јединицама, осим ако није исказан обавезни детерминатор уз именицу у множини, што у овом корпусу није случај:

Мора да је то дуго трајало не само *за вријеме њеног свекра* него и раније (стр. 17).

Све је већ сазнала од Стојне *за вријеме пресвлачења* [...] (стр. 23).

[...] да је манастир страдао *за вријеме битке* на Косову 1389. године [...] (стр. 64).

Ако је успио да преживи онај Милихна, још *за вријеме Вука Златоносовића* [...] (стр. 67).

А мој *амисе* Николо *за вријеме студија* у Италији више је времена проводио [...] (стр. 85).

Чак је од неких чуо за женино понашање *за вријеме његове одсутности* [...] (стр. 100).

Јелена поново примјећује да је Вукмир *за вријеме ове болести* постао друкчији (стр. 109).

[...] која му је *за вријеме болести* нарасла и пала по раменима (стр. 135).

Значи не ћутати *за вријеме разговора* него што више судјеловати у њему (стр. 135).

У овом корпусу имамо примјере са девербативним именицама (*пресвлачење, разговор, студије*) и са примарним именицама као што су

именице *болест* и *битка*, затим именице *свекар* и *Вук Златоносовић*. С обзиром на то да се у овом роману говори о једној владарској династији, именице *свекар* и *Вук Златоносовић* представљају периоде када су они владали.

Модел 2) V + Det [←Num] N_{Gen} [←ГОДИНА] – генитив именице ГОДИНА с нумеричким детерминатором:

Године 1524. угарски краљ Бела IV ствара на том простору посебне бановине Усору и Соли (стр. 17).

Откако се *1411. године* Сребреница нашла у посједу српског деспота Стефана Лазаревића [...] (стр. 26).

При том је бацала кривицу на убиство Павла Раденовића на Пареној пољани *24. августа 1415. године* [...] (стр. 31).

[...] и погинуо је у сукобу с Турцима *1420. године* [...] (стр. 33).

[...] који је Жигмунд организовао на свом двору *1412. године* [...] (стр. 35)

Причали су јој како је бан Иван од Моровића провалио *јуна 1404* [...] (стр. 39).

Био је тамо у Катедрали св. Марије и Доната завршеној *1140. године* (стр. 53).

[...] да је манастир страдао за вријеме битке на Косову *1389. године* [...] (стр. 64).

У сјећању јој исплута онај сабор на Духове *1412. године* у Будиму (стр. 92).

Налазећи се *1412. године* надамак Звоника, Жигмунд се састао са браћом [...] (стр. 96).

Какви смо јунаци показао је турнир у Будиму *1412. године* (стр. 107).

Иако је та катедрала почела да се гради још *1296. године* [...] (стр. 119).

[...] који је *1214. године* постао дом француског краља Филипа Августа [...] (стр. 121).

Наша влада је заправо, *1400. године* донијела одлуку [...] (стр. 123).

Ми, Златоносовићи, у свему томе можемо да се држимо онога што је *1189. године* озаконоио бан Кулин (стр. 124).

Тај град-тврђава постао је *1214. године* постао је дом француског краља Филипа Августа (стр. 146).

[...] да је заједно са Вукмиром, био свједок при потписивању Повеље *1399. године* коју је краљ Остоја издао (стр. 157).

- У овом корпусу забиљежено је седамнаест примјера генитива именице *година* с нумеричким детерминатором, с тим што у једном примјеру именица *година* није експлицирана (јуна 1404), али је значење сасвим јасно, а и када су у питању датуми једино је могуће употријебити именицу у генитиву. У истом том примјеру гдје именица *година* није експлицирана употријебљен је слободни генитив именице *јун (јуна 1404)*. Милка Ивић у свом раду „Из проблематике падежних временских конструкција“ објашњава да на

изостављање одредбе уз имена мјесеци у функцији временског генитива не треба гледати као на неправилност која се противи духу језика, већ као на посебну и оправдану појаву која није усамљена (често се јавља и изостављање именице *дан* која се подразумијева *трећег ће се вратити=вратиће се трећег дана познатог мјесеца*). За овај елиптични израз у коме је изостављена именица *мјесеца* не мора се примијенити правило о синтаксичкој везаности временског генитива за одредбу, за разлику од елиптичног израза гдје је изостављена именица *дан*. Димка Сааведра у свом раду „Темпорални генитив и акузатив без предлога – савремено стање опозиције“ истиче да се овакав генитив рјеђе употребљава у новинама и да се умјесто овог темпоралног генитива употребљава конструкција *у+локатив* и да та чињеница можда свједочи о стабилности конструкције *у+локатив* са називима мјесеци.

- У примјеру *При том је бацала кривицу на убиство Павла Раденовића на Пареној пољани 24. августа 1415. године*, појављује се именица *август* у генитиву уз нумерички детерминатор (*24. августа*) што је карактеристично за одређивање датума и представља потпун израз за разлику од елиптичног израза који смо имали у претходно објашњеном примјеру.
- У свим овим примјерима имамо препоновани детерминатор у форми редног броја који актуализује временски идентификатор.

Модел 3) V + 3A N_{DevGen} – генитив девербативне именице с приједлогом *ЗА* у савременом језику се појављује само у устаљеним лексичким спојевима: *за владе, за живота, за видјела*. У овом корпусу забиљежен је само један примјер и то примјер лексичког споја *за живота*:

[...] него је све онако како је било и *за живота* његових родитеља (стр. 113).

Актуализација (+) – с обиљежјем актуализације временског идентификатора (што подразумијева присуство актуализатора, у виду одговарајуће замјенице, придјева или редног броја, у структурном моделу, као граматички условљеног обавезног детерминатора.

Модел 1) V_{ImPerf/Perf} (ImPerf) + O_{Det} [←Deic] N_{GenMn} – генитив множине временских јединица *дан, година* са деиктичким обавезним детерминатором замјеничког или придјевског типа у својству актуализатора временског идентификатора:

Требало је да стигне *ових дана* (стр. 21).

Посљедњих година Вукашин је позивао и Будимира Славковића из дубровачке колоније (стр. 65).

Закључак

Анализа овог разноврсног корпуса на 203 стране пружила нам је укупно 63 примјера која су остварена у пољу темпоралне идентификације локационог типа.

У овом корпусу нису забиљежене генитивне падежне конструкције с приједлозима у *току* (локациона идентификација процесуалност (+)) и *код* (локациона идентификација процесуалност (-/+)) с обиљежјем ситуационе одређености).

Ако погледамо резултате анализе Андрићевих приповједака из периода 1925–1941, до којих је дошла проф. Ивана Антонић, видјећемо да је разлика у структурним моделима који су забиљежени или моделима који нису забиљежени. У корпусу Андрићевог језика нису забиљежене генитивне падежне структуре с приједлозима: *усред* и *почетком*, *средином*, *крајем* као инструментални фрагментизатори временског идентификатора – локациона идентификација процесуалност (-), *током* – локациона идентификација процесуалност (+) и *приликом* – локациона идентификација процесуалност (-/+) с обиљежјем ситуационе одређености. У нашем корпусу су забиљежени ови модели. С друге стране, у Андрићевом језику забиљежене су оне номинално-падежне структуре које су у темпоралном семантичком пољу на периферији и примјетна је тенденција њиховог повлачења, нпр. генитив временског појма с приједлогом *поткрај*, којим се фрагментизује временски идентификатор – локациона идентификација процесуалност (-). У нашем корпусу ове номинално-падежне структуре нису забиљежене што је и очекивано, јер наш анализирани корпус припада књижевноумјетничком стилу савременог српског језика. У нашем корпусу забиљежени су примјери генитива с инструменталним обликом *приликом* – локациона идентификација процесуалност (-/+) с обиљежјем ситуационе одређености, који су карактеристични прије свега за административни функционални стил, научни или публицистички.

У овом корпусу забиљежен је структурни модел који није издвојен у радовима проф. Иване Антонић као нпр. примјер слободног генитива именице *јун* (*јуна 1404*).

Типови временских локализатора у нашем корпусу јесу временски и невременски појмови чије се трајање узима као временски локализатор. Ту нема значајнијих разлика у односу на радове проф. Иване Антонић. У функцији обавезног детерминатора и актуализатора најчешће се јављају анафорске замјенице *овај*, *тај*, *онај*, придјиви *посљедњи*, *лањски*, *прошли*, лексема *један* са значењем неки.

Велики број синтаксичко-семантичких модела с обиљежјем актуализација (+) јесу одлика динамичности и узбудљивости овог романа.

Извор грађе

Лукић, Љ. (2013). *Јелена Златоносовић* [7-210]. Бијељина: ИП „Младост“.

Литература

Антонић, И. (1999). *Темпорални генитив с предлогом усред*. Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. XLII. Нови Сад. стр. 133–139.

- Антонић, И. (2004). *Темпорална детерминација номиналном формом у генитиву у стандардном српском језику*. Slavia Meridionalis. Studia Linguistica. Slavica et balcanica. 4. Warszawa: Instytut slawistyki Polskiej akademii nauk. Стр. 65–80.
- Антонић, И. (2005). *Синтакса и семантика надежа*. У: Пипер, П., Антонић, И., Ружић, В., Танасић, С., Поповић Љ., Тошовић Б. *Синтакса савременог српског језика. Проста реченица*. У редакцији академика Милке Ивић. Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска. стр. 119–300.
- Антонић, И. (2007). *Темпорални генитив: непосредна временска локализација у стандардном српском језику*. Књижевност и језик LIV/1–2. Београд. стр. 29–39.
- Антонић, И. (2012). *Номинална релативна темпорална детерминација у Андрићевим приповеткама из периода 1925– 1941*. У: Тошовић, Бранко. *Иво Андрић – књижевник и дипломата у сјени двају свјетских ратова (1925– 1941)*. Graz: Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz; Београд: Београдска књига. стр. 413– 447.
- Ивић, М. (1995–1956). *Из проблематике надежних временских конструкција*. Јужнословенски филолог. XXI. Београд. стр. 165–214.
- Пипер, П. (1997). *Категорија времена у предлошким адвербијалима*. Језик и простор. Београд: Библиотека XX век. стр. 122–139.
- Сааведра, Д. (2002). *Темпорални генитив и акузатив без предлога – савремено стање опозиције*. Научни састанак слависта у Вукове дане 30/1. Београд. стр. 179–187.

Lidija Janjić

**TEMPORAL GENITIVE:
TEMPORAL IDENTIFICATION OF A LOCATION TYPE IN
LITERARY AND ARTISTIC STYLE IN THE MODERN SERBIAN
LANGUAGE**

Summary

The paper presents the syntactic and semantic models of temporal genitive with the meaning of temporal identification of a location type in literary style in the modern Serbian language. All the syntactic and semantic structures of the semantic type within the diverse temporal categorical meaning which can be expressed in nominal form of the genitive have been exposed. The aim of the research is to determine the principles of the use of the temporal genitive with the meaning of temporal identification of a location type in the chosen material. The paper will take into consideration the structures with the primary noun, as well as with the secondary one.

Key words: literary and artistic style, the modern Serbian language, syntax, temporal identification of a location type, genitive.